

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ИТТИФОҚ СОВЕТИ билан МИЛЛАТЛАР СОВЕТИ ТАШҚИ ИШЛАР КОМИССИЯЛАРИНИНГ ҚЎШМА МАЖЛИСИ

12 апрель кунин Катта Кремль саройида СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссияларининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди.

Комиссияларнинг аъзолари Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси ўртасида 1970 йил 12 августда тузилган ва СССР Олий Совети Президиуми томонидан комиссияларнинг хулоса қилиниши учун топширилган шартномани муҳокама қилишга киришди.

Иттифоқ Совети ташқи ишлар комиссиясининг раиси, КПСС Марказий Комитети Сийёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Суслов СССР ташқи ишлар министри А. А. Громикога сўз берди. У Совет ҳукумати номидан гапирди.

СССР билан ГФР ўртасидаги шартноманинг энг асосий моҳияти шундан иборатки, деди А. А. Громико, у Совет—Гарбий Германия муносабатларида туб бурилиш насаи, шу муносабатларнинг ҳар томонлама ривожлантириш учун зарур сийёсий негиз яратиб беради. Бундай қилиниши СССР ва ГФР халқларининг, шунингдек кескинлигини юмшатишга, тинчликни ва ҳавфсизлигини таъминлашга интилаётган Европадаги бошқа халқларнинг ҳам ҳаётини муҳим манфаатларига жавоб берган бўлур эди. Шартноманинг имзоланиши бундан дунёда негиз қўлмада иқтисодий фирилар уйғотганини бежиз эмас.

Шартномани имзолаш Совет Иттифоқи учун оддийгина иш бўлгани йўқ. Бу ишнинг бундан моҳияти, унинг натижасида келиб чиқадиган принципиал янгиланиш баҳоламоқ учун ўтишга назар ташлаб, гитлерчилар Германиянинг мамлакатига қарши бошлаган агрессиянинг натижасида СССР билан ГФР ўртасидаги муносабатлар нақадар мушкуллашиб кетганини, бу муносабатлар урушдан кейинги даврда қандай тарқиб топганини эсга олиш фойдали бўлади.

ГФР давлати вужудга келган пайтдан бошлаб шу давлат ҳукмрон доираларининг сийёсати Европада қийинчилик сезилганда, некичи жаҳон уруши якуналарини реваншчи мақсадларни қўлга олишга эътибор қаратади. Бу сийёсат Европадаги вазиятнинг доимо оғайиб қилиниши, Европа халқларининг янгида тинчлик ва ҳавфсизлигини мустаҳкамлаш соҳасидаги куч-қувватларини қийинлаштириб келиди. ГФРда Германиянинг 1937 йилги чек қараларини қайта тинчликни қўлга тутган ана шу доираларнинг сийёсати тинчлик учун курашган, қўлларига қўриқ олиб, фашист агрессорларига қарши жанг қилган барча курашчилар кескин зарбасига ва қаршиликка дуч келмай қўлга олмади. Мажор доираларининг бундай муносабатлар билан ГФР ўртасидаги муносабатларнинг ривожланишига тўсқинлик қилганлиги ва Шарқда ҳам, Гарбда ҳам ГФРга ҳақли равишда ишончсизлик туғдирганлиги равшан.

Бу—аввал бошланқоч барбод бўлишга маҳкум этилган истибсоқ сийёсат эди. Европа ўз тақдирини реванш жазаасидан ҳақли ҳам бошчи ганиб қолган, тарихий ривожланиш жараёни аллақачонлар ўзини ташлаган ва халқлар рад этган тушунчалар гирдолида яшаётган кишилар билан боғлашни истамасди. Реваншчилик қарашларини тарғиб этиб юрган доираларнинг қаршиликка қарамай, кескинлигини юмшатиш гоёси ўзини йўл очиб олди. Бу жараён ГФРнинг иштиросида ва унинг майлига хилоф равишда бошланди. Шу маънода олганда, Москва шартномаси ГФРга нисбатан ГФР сийёсатида зарур даражада реализм нишонлари зоҳир бўлганида кўп йиллар муқаддам рўй бериши лозим бўлган ва бир мунча некичи тузилган шартнома бўлади.

Совет Иттифоқи, деб таъкидлади А. А. Громико, Федератив Республика билан муносабатларнинг нормаллаштириш ва янгилаштириш таъбир эканлигини ўтишга кўп марта баҳо берди. Шу нарса халқнинг бердики, ГФР сийёсатини, шу жумладан Европа ишлари соҳасидаги сийёсатини белгилаган қўллар ҳозирги Европанинг асосий реалигини эътироф қилишидан бош тортиб келдилар, ҳолоқин айна шу реалик Совет Иттифоқи билан ГФР бир бири билан тинч-товуш йўли оладиган ва тинчлик манфаатлари йўлида ҳамкорлик қила оладиган негизни ташкил қилар эди.

Шартнома тузиш юзасидан ўтказилган музокаралар давомида ҳам ГФР сийёсатининг ўтмиши сезилиб турди, лекин пировард натижада реализм тантана қилди. Шартнома ҳозирги замон шароитларида томонлар манфаатларининг имкони бўлган бирдан-бир баланси бўлди. Узоқ давом этган қийин музокаралар натижасида уларнинг позицияларида оқиб-равшан намоён бўлган умумий

лиш шу шартномада қайд қилинди. Шартнома давлатларнинг тенг ҳуқуқлиги принципини тўла тўлиқ асосланади. Федератив Республика билан тузилган бошқа бир қанча муҳим шартномаларга нисбатан бу шартнома ана шу принципини анча юқли ва аниқ муҳимасамаллаштирди, деб айтасди ҳақариқта хилоф қилмаган бўлади. Бунинг лозим шундан ҳам бўлиши мумкинки, томонларнинг биронтаси ҳам ўзи ҳақариқта эга бўлган бирон бир нарсадан воз кечмагани йўқ. Совет Иттифоқи ГФР ҳисобига ҳеч қандай қўшимча манфаат қўрмайди; ГФР ҳам Совет Иттифоқи ёки бошқа социалистик мамлакатлар ҳисобига бирон қўшимча манфаат қўрмайди. Шартноманинг аввал ҳам мажбур бўлган ва бирон бир томоннинг эътироф қилиниши ёки эътироф қилмаслигига боғлиқ бўлмаган реал ҳаёт шартномага асос қилиб олинади.

Шартнома бошқа мамлакатларга қарши қаратилган эмас ва шартнома қатнашчиларининг дўстларига ҳамда иттифоқчиларига зарар етказмайди. Шартнома Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикалари халқларининг тинч ҳамкорлик қилиш муносабатларида мос тушадиган, Европа ҳавфсизлигини мустаҳкамлашнинг узоқ муددатли манфаатларига хизмат қилади.

Шундан кейин ноҳия шартноманинг конкрет мазмунини батафсил таърифлади берди. Томонларнинг ушбу ишдаги баён этилган территория масаласи ҳусусидаги мажбуриятлар шартноманинг ўзағидир, деб таъкидлади. У Бу модалда айниқадан, Совет Иттифоқи ва Германия Федератив Республикасининг «Европадаги ҳамма давлатларнинг ушбу шартнома имзоланган кундаги чегараларини, шу жумладан, Польша Халқ Республикасининг гарбий чегараси бўлган Одер-Нейсе чегараси ва Германия Федератив Республикаси билан Германия Демократик Республикаси ўртасидаги чегарани ҳозир ва келгусида бузилмаш чегаралар деб биландилар» ва «Улар ҳеч қимга нисбатан территориял давраларни йўқ қилишга ва келгусида ҳам бундай давраларни ўртага қўймасликларини айтидилар».

Бу—принципиал жиҳатдан муҳим қондалардир, чунки чегаралар туғрисидаги масала моҳият эътибор билан уруш ёки тинчлик масаласидир, Европа ҳавфсизлигини марказий масаласидир. Томонларнинг шу масала ҳусусидаги позициялари аниқ-равшан бўлган таърифларига ГФР билан муносабатларини ишонч ва ҳаммақабатлининг пухта заминидан—шамқалтириш туғрисида гап бориши мумкин.

Совет Иттифоқи, деб таъкидлади А. А. Громико, ГФР билан Узаро муносабатларда ишонч муҳитини таъминлаш ниятига амал қилиб, бу давлатга нисбатан ҳақ шикоятлар туғрисида мажбурият қабул қилишга рози бўлди. Бунда ГФР шу шартномага мувофиқ мажбур чегараларга ҳамда қўллар билан Европадаги реал ҳаёт шартномани эътироф этиш, бошқа давлатларнинг ишларига аралашмаслик, уларнинг манфаатларига риоя қилиш туғрисида ўз зиммасига мажбурият олганини, ҳуллас, Европа тинчлигини мустаҳкамлаш зарурлигини тушунаганини кўрсатганлиги инобатга олинди. Совет Иттифоқи ўз наватидан ҳаминша шу принципларга мутасил риоя қилади келиди, келгусида ҳам шундай қила беради.

Москва шартномасининг шакл-шубҳасиз аҳамияти шундан иборатки, деб таъкидлади А. А. Громико, у шартномага мувофиқ туғилди мажбуриятларни олиш йўли билан Умуевропа миёнасида ҳам куч иштилатилган—воз кечини принципини қарор топтиришга қўмалашлади.

Совет Иттифоқи билан Федератив Республика дунёдаги оқсиз даражада ривожланган индустриал давлатлар қаторига кириши маълум. СССР билан ГФРнинг санавот-қийинчилик потенциаллари, бойлик замиридаги жуذا катта имкониятларни рўбга чиқариш ишларида куч-қувватлар берилаётганлиги, мамлакатларининг халқлари учун ва Европадаги бошқа давлатларнинг халқлари учун ҳам қандай наф келтириши мумкинлиги ҳусусида шубҳаланмас ҳақ бўлади. Бу муҳим наса Москва шартномасида тўла тўлиқ ҳисобга олинган. Шартнома томонлар «ўз ўрталаридаги ҳамкорлигини, шу жумладан, иқтисодий муносабатлар соҳасидаги ҳамкорлигини, шунингдек илмий-техникавий ва маданий алоқаларни яхшилаш ва кенгайтиришга аҳд қилганликлар» изҳор этилди.

Музокаралар давомида, деди сўнгра А. А. Громико, Европа сийёсатининг бир қанча масалалари ҳусусида ҳаммақабатликка эришилди. Бу эса «томонларнинг ишлари туғрисида келишув» деган алоҳида ҳужжатда акс эттирилди. Бу келишувда, жумладан, Германия Демократик Республикаси билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги умумий

батларни тўла тенг ҳуқуқлилик ва камситмаслик асосида ривожлантириш туғрисида, ГФР билан ГДРнинг БМТга киришига қўмалашини лозим бўлган таъбирлар ҳақида, ГФР билан СССР ўртасидаги Мюнхен—шартномасининг ҳақариқи эмаслиги билан боғлиқ бўлган масалаларнинг бартараф қилиниши туғрисида гап боради.

Сўнгра А. А. Громико, ГФР ташқи ишлар министри йўллаган шартнома имзоланган кун—1970 йил 12 августда совет томонларнинг мажбуриятларини олган мажбур туғрисида СССР Олий Совети палаталари ташқи ишлар комиссияларининг аъзолари хабардор қилди. Шу маънода Гарбий Германия томонининг ўз тақдирини ўзи белгилаш масалаларидаги фикрлари байи этилган. Деутатлар мажбур тексти билан таъниб қийдилар.

Москва шартномаси имзоланганда кейин ўтган бир ярим йилдан кўпроқ вақт,—деди А. А. Громико,— Совет Иттифоқи билан Германия Федератив Республикаси 1970 йил августидан амалга оширган катта иш ўз вақтида қилинганлигини ва туғрилигини тўла-тўлиқ исботлади. Шартноманинг имзоланиши ҳозирнинг ўзидаёқ Европадаги вазиятга ҳам, айниқса ГФРнинг бир қанча социалистик мамлакатлар билан муносабатларига ҳам яхши таъсир қилди.

Москва шартномасида, кейин ГФР билан Польша ўртасида шартнома имзоланди. Бу шартнома ана шу икки давлат ўртасидаги муносабатларини нормаллаштириш ва ривожлантириш учун асос яратиб берди.

Ўтган йил охирида узоқ давом этган мураккаб музокаралар натижасида Гарбий Берлин масаласини бартараф этиш туғрисида битим тайёрланди.

ГДР билан ГФР ўртасида муносабатларнинг ҳос муносабатларнинг бир қанча конкрет, лекин муҳим соҳаларида бир битимга эришилди. Айрим масалалар юзасидан музокаралар давом этмоқда, масалан, транспорт тўғрисида туғрисида шартнома тузиш ҳақидаги музокаралар муваффақият қилиб борилади.

ГФР билан СССР ўз муносабатлари масалалари юзасидан фикрлашнинг давом этирмоқда. Аввало, гитлерчилар Германиясининг биринчи катта агрессия ҳаракати, маълум даражада иқтисодий жаҳон урушининг муқаддимаси бўлган Мюнхен битимининг ҳақариқи эмаслиги ҳусусидаги масалалар кўриб чиқилмоқда.

Москва шартномасида қайд этилган принциплар бундан Европадаги умумий вазият учун нақадар муҳимлигини, бу принциплар шартноманинг бевосита қатнашчилари бўлган Совет Иттифоқи билан ГФРгагина эмас, шу билан бирга Европадаги бошқа давлатларга ҳам нақадар кўп манфаат келтираётганлигини жуذا кўп фактлар кўрсатиб турибди, деб таъкидлади А. А. Громико. Шартнома имзоланганидан кейин Европадаги кескинлигини юмшатишдан иборат умумий тенденция мустаҳкамланди. Умуевропа кеңашини конкрет равишда тайёрлашга ўтиш учун қўлай шарт-шароит вужудга келди. Москва шартномаси имзоланганини туғриқай халқларда: рўй бераётган ўзаралиқ қандайдир вақтинча қийинчилик қўзғаб қилинаётган иш эмас, ўтмиш тажрибасига ва ҳозирги реаликка таъниб, Европа халқлари қийнақ муносабат тинчлигини таъминлай оладилар, деган ишонч кучайиб бориқмоқда.

Л. И. Брежневнинг ўтган йил сентябр ойда Қирғизда нацлер Бранд билан учрашуви вақтида СССР ва ГФР турли соҳалардаги ҳамкорлигини мутасил кенгайтира берилади, деб келишиб олди. Хар иккала томон бу соҳада кенгайтириш масалалари юзасидан шундай масалалар туғрисида амалга оширишга кўмаклашмоқда.

Шундан кейин СССР ташқи ишлар министри А. А. Громикога Совет Иттифонининг Москва шартномаси турли жиҳатларда доир позицияси ҳусусида бир қанча саволлар берилди.

А. А. Громиконинг ахбороти юзасидан болганган музокараларда депутатлардан В. А. Миклушич, П. М. Станиславский, А. Ю. Снеқков, Л. Н. Толкунов сўзга чиқдилар. Улар ҳуқуқимани шартнома маъқуллаш туғрисидаги таъкиднинг қўллаб-қувватчилариди.

СССР билан ГФР ўртасидаги шартноманинг муҳомамаси СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссияларининг навбатдаги мажлисида давом эттирилади.

СССР Олий Совети комиссияларининг ишда Иттифоқ Совети ташқи ишлар комиссиясининг раисининг ўринбосари, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катупев қатнашди.

Комиссияларнинг мажлисида СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Ф. А. Суранов, СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси А. П. Шитиков, СССР парламент группаси ГФР парламенти билан алоқа қилувчи секциясининг раиси депутат Л. М. Замятин ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

СССР билан ГФР ўртасида илмий техникавий ва иқтисодий ҳамкорлик билан шуғулланувчи аралаш комиссия таъсис этиш туғрисида

дератив Республикаси ҳукуматлари шу комиссиянинг ишини бошлаш туғрисида келишиб олдилар.

Комиссия иккала мамлакат ўртасида иқтисодий ва илмий-техникавий соҳалардаги муносабатларни яхшилаш ва ривожлантириш мақсадида тузилади. Комиссия муносабатларини янги шундай активлаштиришга ёрдам берадиган тақлифларни ишлаб чиқади.

риш ишда сифат жиҳатидан янги, анча самаралроқ босқич бошлаштиришга ишаруҳа йўқ. Бунинг билан СССР билан Германия Федератив Республикасининг манфаатларигагина қароб бериб қолмасдан, шу билан бирга Европада тинчликни мустаҳкамламоқ учун ҳам жуذا катта аҳамиятга эга бўлур эди, деб ҳисоблаймиз».

ГФРнинг парламент органларида Москва ва Варшава шартномаларини ратификация қилиш туғрисидаги масала теваридаги шикоятлар кўраш авж олиб кетди, деб таъкидлади А. А. Громико. Бу кўраш Европада вужудга келган аҳволни бирмунча реалистик муносабат қилаётган ва тинчликни мустаҳкамлаш соҳасидаги умумий гайрат—ҳаракатларда қатнашиш ГФР учун зарур эканлигини аниқлаётган қўллар билан ўтган уруш якуналарини қайта кўриб чиқиришдан иборат хатарили йўлда ҳамон қаттиқ туриб олган, қийнақдаги кескинлигини юмшатиш гоиларига душман бўлган, ГФР билан Европадаги социалистик мамлакатлар ўртасидаги муносабатларнинг яхшилаштириш қилаётган қўллар орасида олиб бориқмоқда.

Шартнома душманлари ҳозир ХДС—ХСС оппозицион блокнинг ўнг қаноти атрофида тулганмоқдалар. Бу блокнинг айрим раҳбарлари Москва ва Варшава шартномаларини ратификация қилишни барбод этиш йўлидан бориб, Гарбий Германияда Европада ҳавфсизлигини мустаҳкамлаш учун курашга шайланган қўшнинг аҳолининг қўшнинг-иродасини назардан қўйиб қўйиб турибди ва Европа давлатларининг фикри билан ҳисоблашмаётганлар. Улар ўз мамлакатига реванш, қўшни халқлар ва давлатларга ганимлик концепциясини эътибор қабул қилдиришга яна уришмоқдалар.

Совет Иттифоқи ҳеч қимга дунёдаги қийинчилик эмас. ГФР нимани хоҳлашини ўзи ҳал қилиши керак. У ҳозир Совет Иттифоқи билан, бизнинг ҳақариқи билан дўст бўлиб қоладими ёки душмандик йўлга ўтадими, шу икки йўлдан бирини танлаб олиши лозим. ГФРдаги Совет Иттифонининг манфаатларини, шу манфаатларнинг Москва шартномасида акс этирилган мазмунини лозим даражада тушунишни истамасалар, дўстлик ва яхши қўшнинглик муносабатлари ҳам бўлмайд.

Вашарти, Федератив Республика билан биз билан ҳамкорлик қилиш истаги бўлмади, биз, табиий равишда, бу нарсани қайда қилишимиз ва тегишли ҳулосалар чиқариб олишимиз керак бўлади. Сийёсий ривожланиш мантиқи шундан далолат берадики, шартномаларнинг кучга кирмаслиги Совет—Гарбий Германия муносабатларини анча орқага суриб юборган ва суриб юборилган ҳам ёмонроқ оқибатларга олиб боради бўлур эди. Бу нарса Гарбий Берлинга доир маълум битимларнинг ҳам уқултириб ташлаган, ГФР билан ГДР ўртасидаги муносабатларини нормаллаштириш йўлига янги тўсиқлар қўйган бўлур эди ва улар ўртасида ҳозиргача эришилган натижаларни йўққа чиқарган бўлур эди. Ана шуларнинг ҳаммасини Германия Федератив Республикасининг сийёсати бўлган ишонч билан давом эттириш керак бўлур эди.

Пировардида А. А. Громико бундай деди: биз Совет—Гарбий Германия муносабатларида янги саҳифа очиниш истаёмиз. Бизнинг мамлакатимиз Федератив Республика билан нормал муносабатлар, бугунга эмас, дунёга муносабатлар ҳам ўриштириш тарафдоридир, давлатларининг икки томонда ҳамкорлик масалаларида ҳал, янги халқроқ проблемаларни, шу жумладан, Европа доирасидан четга чиқадиган проблемаларни ҳам ҳал этишда биргаликда курашга тайёрликни тарафдоридир. Бизнинг назаримизда, ГФР учун Совет Иттифоқи билан яхши муносабатда бўлишнинг аҳамияти биз учун ГФР билан яхши муносабатда бўлишнинг аҳамиятидан оз эмас.

А. А. Громико СССР билан ГФР ўртасида 1970 йил 12 августда имзоланган, муҳомам учун тақдим этилган шартномани таъниб ишлар комиссияларининг аъзолари маъқуллайдилар ва бу шартнома ратификация қилиш учун СССР Олий Совети Президиумига юборилди, деб ишонч билдирди.

Шундан кейин СССР ташқи ишлар министри А. А. Громикога Совет Иттифонининг Москва шартномаси турли жиҳатларда доир позицияси ҳусусида бир қанча саволлар берилди.

А. А. Громиконинг ахбороти юзасидан болганган музокараларда депутатлардан В. А. Миклушич, П. М. Станиславский, А. Ю. Снеқков, Л. Н. Толкунов сўзга чиқдилар. Улар ҳуқуқимани шартнома маъқуллаш туғрисидаги таъкиднинг қўллаб-қувватчилариди.

СССР Олий Совети комиссияларининг ишда Иттифоқ Совети ташқи ишлар комиссиясининг раисининг ўринбосари, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катупев қатнашди.

Комиссияларнинг мажлисида СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Ф. А. Суранов, СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси А. П. Шитиков, СССР парламент группаси ГФР парламенти билан алоқа қилувчи секциясининг раиси депутат Л. М. Замятин ҳозир бўлдилар. (ТАСС).

Комиссиянинг совет қисмига СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Новиков бошлиқлик қилади. Германия Федератив Республикаси томонидан комиссияга ГФР экономика ва молия министри — профессор Карл Шиллер бошлиқлик қилади.

Комиссиянинг биринчи сессияси шу йил 19 апрелда Боннда ўтказилади. (ТАСС).

Н. В. ПОДГОРНИЙНИНГ ТУРКИЯДА БЎЛИШИ

[Боши биринчи бетда.]

Шу муносабат билан ўзимда бўлган ишонч ҳиссини ўқитиб ўтмоқчиман, чунки бизнинг расмий музокараларимизда ана шу ишонч ва ҳаммақабатлик руҳи ҳукмрон бўлишга ишонаман. Масалаларни кўриб чиқиш чоғида биз бир-бирига ўхшаш ва яқин нукта назорлар билан бирга бир-бирдан фарқ қилувчи нукта назорларга ҳам дуч келишимиз мумкин. Бизнинг фикримиз шунки, турли нукта назорларини очик қўнгил ва самимият билан айтиш катта масалаларни ҳал қилишнинг энг самарали йўлидир. Шу музокаралар натижасида бизнинг ҳамма соҳаларда ривожланиб бораётган муносабатларимиз келгусида ҳам ривожланиб кетишига шубҳа қилмайман.

Туркия Яқин Шарқдаги воқеаларнинг ривожланишини эътибор билан қўзғатиб турибди ва бу моҳорларнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилати, Хавфсизлик Кеңашининг 242-решоли ва резолюциясида белгилаб берилган доираларда тинч ва одилона бартараф қилинишига эришиш тарафдоридир. Айни вақтда Европа мамлакатлари билан Туркия кеңиши йилларда дунёимнинг ана шу қисмида иқтисодий сиёсий руҳ бераётганлигини гоят маълум бўлиб турибди. Бу сиёсий руҳ Европада тинчликни ва ҳавфсизлигини таъминлаш учун реалистик асосда тағин ҳам кеңроқ чоралар кўрилади ҳамда хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларида бағишлаб Европанинг барча давлатлари АКШ ва Канада иштироки билан ўтказилаётган Еуропа кеңашини чакирши учун шароит тайёрланади, деган умидимиз кўпайтирмоқда. Энди мен Туркия учун ҳаётини муҳим проблема бўлган Кипр проблемасига тўхталмай ўтмоқчиман.

Кипр масаласи Туркия учун миллий, муҳим проблемедир, ҳаққоний ишдир. Бизнинг Кипрда бўлган қийинчилик ҳисобларига, ўқинчи омиларга асосланмайди, чунки Туркия билан Кипр ўртасида вақтинча бўлмаган ва ҳисобларга асосланмаган, балки кўпроқ географик, тарихий, моддий аҳамиятга эга бўлган,

Совет Иттифоқи шунга айтган самийий сўзларининг учун, Туркия дийрда бўлиб нисбатан қийинлашган меҳмондўстлик ва иттифоқ учун сиз, президент жапонларига ташаккур изҳор қилмаман.

Совет Иттифоқида турк халқига ҳурмат билан қарамоқдалар ҳамда жаҳоний қўшнинг билан Туркия билан муносабатларини давом эттириш ва ривожлантиришга катта аҳамият бермоқдалар. Давлатларнинг раҳбар арбатлари бир-бирини билан шаклландириб, бу шаклда бўлиб туришлари яхши қўшнинглик алоқаларининг йўлга қўйишда каттагина роль ўйнайд.

СССР Олий Советининг делегацияси билан мен биринчи марта сизларнинг мамлакатинингизни келиб кўришга 1965 йилда муссаф бўлганлигим халқимиз эсимда. Шундан кейин ҳам Совет ва Туркия давлат арбобларининг бир-бирлари кузурига самарали виэит қилиб боришлари давом этди. Сиз жапон президентининг икки икки ярим йил аввал Совет Иттифоқида қилган визитингиз, ўша вақтда бўлиб ўтган узоқ муносабатда бўлишнинг аҳамияти биз учун ГФР билан яхши муносабатда бўлишнинг аҳамиятидан оз эмас.

Сиз Москвада бўлган вақтингизда Совет Иттифоқи билан Туркия ўртасидаги муносабатларини ҳар иккала мамлакатнинг ва яқин тинчликнинг манфаатлари йўлида яхши қўшнинглик муносабатларини ривожлантириш маъносидан, деб таъкидлаган эдингиз. Шундан бери ўтган нисбатан оз вақт ичида бу муносабатлар сезиларли равишда яна ривож топди. Бу ерда Туркиянинг раҳбар арбоблари билан учрашувларининг ҳам Совет Иттифоқи билан Туркия Республикаси ўртасидаги яхши қўшнинглик муносабатларини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш ишга, тенг ҳуқуқли ва ўзаро манфаатли ҳамкорликни кенгайтиришга хизмат қилади, деб ўйлайман.

Дўстлик ва яхши қўшнинглик традициялари Совет Россияси ва Туркия Республикаси аюжуда келган дастлабки йиллардаги тобианверган эди. Муносабатларимизнинг негизлари, принциплари Совет давлатининг бунёдкори В. И. Лениннинг ва янги Туркиянинг асосчиси Камол Отатурнинг шахсий иштироклари билан таркиб топди.

Мамлакатларимиз бир-бирларига дўстлик қўлини қўзиб, дўстлик муносабатлари туғрисида 1921 йилнинг март ойда тарихий шартнома тузилганларидан бери орада ярим асрдан кўпроқ вақт ўтди кетди. Шу вақт ичида жаҳонда кўп нарсалар ўзгарди. Лекин мамлакатимизда Совет ҳокимиятини ўриштириш ва Туркияда миллий озоқлик ҳаракати юксалиб бораётган даврда шу муносабатларга негиз қилиб олинган асос ўзининг мустаҳкамлигини кўрсатди, замон сиёсий-иқтисодий ўзгаришларига ҳам қўшнинглик қўллаб-қувватлаган бўлиб ўтиди. Мамлакатларимиз ўз ўрталарида яхши қўшнинглик муносабатларини ривожлантиришда эришган иқтисодий натижаларининг ҳаммаси ана шу асосга таъниб қилинди, ана шу асоснинг ўзи Совет Иттифоқи билан Туркия ўртасида икки томонлама муносабатларини ривожлантириш масалаларида ҳам, ҳамма халқларнинг хавфсизлиги манфаатларини қўллаб ақтуал халқроқ проблемаларни ҳал этишда ҳамкорлик қилиш борасида ҳам ана шу йўлда янада оғла бориш имкониятини таъминлаб бермоқда. Мазлумки, бизнинг мамлакатимиз

шунингдек халқроқ битимларда таъкидланган боғловчи иплар бор.

Туркиянинг ана шу алоқаларга асосланган истаги шунки, Кипр аҳолисининг беҳшад бир қисминини ташкил этган ва Кипрда мустиқил давлат берип қилишда шак-шубҳасиз омили бўлган, Кипр мустиқиллиги шу кунгача сақланиб қолганлигида катта қурбонлар бериб жуذا самарали роль ўйнаган турклар хавфсизлик, фароғат ва осийшталлик шароитида яшаши керак.

Кипрликларнинг ўз ишларини самарали ҳамкорлик шароитида олиб боришларига имкон берадиган қилиб таъкид этиш йўли билангина оролда тинчлик ўриштириш ва ҳар иккала жамоанинг мен айтиб ўтган шароитда яшашини таъминлаш мумкин. Кипрда тинчликни тез ўриштириш ва Яқин Шарқдаги моҳоро натижасида Урта денгизнинг шарқий қисмида вазият учун ҳатарили янги омиларнинг олдин олоқ учун ҳамма ўз ҳаракатларини реал аҳволнинг ҳисобга олиб таъкил этиши зарур. Оролда ва ана шу райоңда тинчлик ўриштириш таъминлайдиган ечимнинг энг яхши формасига негиз бўлиб турган бу ҳақиқатни Совет Иттифоқи жуذا яхши тушунаётганлигига аминимиз.

Мамлакатимизда бўлган вақтингизда Анкарада ташқари Измир ва Истамбулни ҳам бориб кўрасиз. Турк халқи экономикавий юксалириш йўлида катта куч ва гайрат сарфлаётганлигини шу сафарингиз вақтида ўз кўзингиз билан кўрасиз, мамлакатимиз билан тағин ҳам яқинроқ тегишиш имкониятига эга бўласиз. Сиз ҳамма жойда мамлакатларимиз ўртасида яхши қўшнинглик муносабатларининг намоён бўлаётганлигини кўрасиз, деб ўйлайман.

Пировардида президент Ж. Сунай СССР Олий Совети Президиуми Раис Н. В. Подгорний ва унинг ҳамроҳлари шарафига, Совет Иттифоқи халқларининг раванқи учун, СССР билан Туркия ўртасидаги дўстона яхши қўшнинглик муносабатлари учун қадаҳ кўтарди.

Н. В. ПОДГОРНИЙ НУТҚИ

Совет Иттифоқи шунга айтган самийий сўзлар

ХОККЕЙ УСТАЛАРИ ШАЙБА СУРГАДА

М. р. казий «Юбилей» спорт сарофи байрам тусида олган. Карне йларнинг наъраси, сурналарнинг наъраси шодоналикдан дарак беради. Мухлислар катта хоккей — олий лигачилар ўйинини томоша қилди ва шикдилар.

Сарой ичкарига киримиз. Чароғон ва фанки. Уртага муз қилишимиз тўшган.

Республика Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт қўмитети раисининг ўринбосари Г. Кузков меҳмонларни табриқлаб, мухлисларни бу йил иккинчи марта ўтказилган ангажи Тошкент турнири нишанчалари билан таъинлади.

«Тошкент музи-72» шiori остида ўтказилган мусобақани бошлашга бағиш-

ланган ўтган кунги бу таъана турганининг «Химик» ва «Ташкент» «Спартак» хоккейчилари учрашуга ҳозирлик қилишди. Умуман, турнир мусобақаларини бошлаб бериш бу сафар мосвазлик хоккейчиларга нисбат эди. Кундузги учрашуда Тошкентнинг «Крылья Советов», Москванинг «Спартак» командалари ўзаро куч синашганда, Бosh соврин — республика марказий газеталари мукофоти шикдикда ўтган дастлабки бу ўйин 7:6 ҳисобида спартакчиларнинг қўли билан ҳолда туғди.

Иккинчи учрашув ҳам бошланди. Олий лига командалари — мастерлар билан илк марта беллашган тошкентлик спартакчилар аввалига бироз шорикча қолди. Меҳмонлар ҳужумга куч бериб, ўйиннинг 5-минутида ҳисоби очилди. Шайбани Жучок ёрдамида Никитин киритди — 0:1. 9 ва 16-минутларда дарвозабонимиз Хасянов яна шайбани ушломай қолди. Натикада «Химик» командалари ўйинчилари Морозов билан Савциллонинг чаққонлиги тўғрисида ҳисоб 0:3 га етди.

Учрашувнинг иккинчи қисмида майдон эгалари ўзларини унглаб олишди. Улар ўйин бошланганда, меҳмонлар дарвозасини нишонга ола бошладилар. Спартакчи Игор Власкин биринчи бўлиб қизил чирокни ақди. Таблода ҳисоб 1:3. Кейинги ҳаракатлар зое кетди. Учрашувнинг учинчи қисмида ҳам ҳисоби очилди. Григорьев ошди ва ҳисоб 2:3. Григорьев ошди дарвозага киритиб, чирокни ёқишга муваффақ бўлди — 2:3. Ҳисобнинг тенглаштириши кўрган химикчилар ушқоқлик билан ўйнаб бошладилар.

ва Анатолий Карпов шайбаларни бахитини (4:2) ўз фойдасига ҳал қилди. Спартакчилар ҳам бўш келмай, кетма-кет қизил чирок ёқиб, дарвозабон Виктор Афонинини икки марта доғда қолдиридилар. Ҳисоб — 4:4. Шундай қилиб тошкентлик спартакчилар олий лигачилар билан ўйнади оқини тенг бўлиб олишга эришдилар. Кеная икки учрашув бўлди. Бундан тошкентлик спартакчилар билан горькилик торпедчилар, челябинский тракторчилар билан химикчилар куч синашдилар.

СПОРТ ОЛАМИДА

ПРАГА. Жаҳон хоккей чемпионатида ўтган кунги иккинчи учрашув бўлди. Кундузги ўйинда Швеция командаси ГФР хоккейчилари билан учрашиб, 10:0 ҳисобида ғалаба қозонди. Иккинчи учрашув Швейцария—Финляндия командалари ўйини 2:3 ҳисоб билан туғди.

ТОШКЕНТ. Пойтахт облатининг «Политотдел» колхозда бир мева кундан бери қишлоқ хўбни-қиз шашкиларини ўртасида мамлакат биринчилиги мусобақалари давом этмоқда. Мусобақанинг 7 ва 8-тур ўйинлари қўзғин бўлди. 9-турда кўпроқ дуранг натижалар кайд қилинди. Ҳозирча лаваньяк А. Синичена билан эваллик О. Дабълскене 6,5 очко йўлган ҳолда пешқадамлик қилишмоқда.

Х. НОСИРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 — МОСКВА. 17.25 — ТОШКЕНТ. 17.30 — Мамлакат кўчили теъинчиларнинг турнири. 18.00 — Кинофильм. 18.35 — Фильм-концерт. 19.05 — Ахборот. 19.20 — МОСКВА. Конкей: ФИНЛАНДИЯ — ШВЕЦИЯ. 20.00 — Миллионер ленинча университетини. 20.30 — ТОШКЕНТ. 20.45 — Ноз-неъмат бунёдкори. 21.30 — Музика. 21.45 — Ҳамза номли ўзбек давлат академик драма театрида. 21.50 — 13/IV да Риголетто, 14/IV да Чичо-сан.

22.30 — Ҳамза номли ўзбек давлат академик драма театрида. 23.10 — 13/IV да Паронки сирлари, 14/IV да Лаңма.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

Альбина Зотова Раҳбарлигидаги «АФСОНИЯ УЛКА» ИЛЛЮЗИОН АТРАКЦИОННИНГ ХАЙРАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ (вет соат 7 аримда; шаба ва иккинчи кунлари: кундуз соат 3 ва кеч 7 аримда).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

11.30 — ТОШКЕНТ. Ҳуку сатулари. 18.15 — МОСКВА. 19.20 — ТОШКЕНТ. 19.50 — Ҳамза номли ўзбек давлат академик драма театрида. 20.30 — МОСКВА. 21.00 — Янгилар. 21.10 — Рус операдан парчалар. 22.00 — ТОШКЕНТ.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — ТОШКЕНТ. 20.55 — Врач маслаҳати, 21.05 — Олга Монсеена рағса тушди, 21.35 — Урмонда (телефильм).

РАДИО

БУГУН

6.15 — Тенг концерт. 8.25 — Концерт. 9.30 — «ЕР ВА ЭЛ» радиосурнали (Москва). 10.10 — И. Вах. Икки скрипка ва торл концерт учун концерт. 10.30 — Ҳамза номли ўзбек давлат академик драма театрида. 11.15 — Халқ контроли амада. 11.30 — Г. Мушел. Фортепиано, скрипка ва виолончел учун бешта пьеса. 12.15 — Ҳамза номли ўзбек давлат академик драма театрида (русча). 12.25 — Курувчилар учун концерт. 13.30 — Л. Монрус ва И. Кобзон концерти. 16.10 — Музикали оштинчи. 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 18.00 — Кибернетикнинг халқ хўжалигидаги ўрни (суҳбат). 18.10 — Шу куннинг ўзи.

КИНО

Муҳаббат фожiasi — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ». «ТОШКЕНТ СОВЕТНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ». НАВОИЙ НОМИ. ҲАМЗА НОМИ. САНЪАТ САРОИИ. «КУҲЧА». «ВОСТОК». «ЧАНКА» (кундуз ва кечурун).

Кўшилар — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечурун).

Еттинчи фалак (кундуз соат 11, 3 ва кеч 7 да), Захар Беркут (кундуз соат 1, 5 ва кеч 9 да) — «МОСКВА».

Омади жентльменлар — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечурун).

Отанин сафари — «СПУТНИК» (кундуз ва кечурун).

Анжелика — фаршталар маликиси — «КОМСОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечурун).

Жаҳон бўйлаб

УЛКАН ХИМИЯ ОДИМЛАРИ

СОФИЯ, 11 апрель. (ТАСС). Бургсада Болгария Коммунистик партияси округ комитетининг пленуми бўлди. Пленумнинг иштирокида Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Давлат Кенгашининг Раис Тодор Живков катнашди. Пленум нефтин қайта ишлаш ва нефть-химия саноатини ривожлантириш юзасидан Болгария Коммунистик партияси Х съезди ушбу олтинчи беш йилликда қўйган вазифаларни муҳокама қилди.

Бургса шаҳри кейинги ўн йил ичида Болгариянинг энг йirik саноат марказларидан бирига айланди. Бу ерда Совет Иттифоқининг ёрдами билан мамлакатнинг энг катта ва замонавий корхоналаридан бири — Бургса нефть-химия комбинати қад кўтарди.

Т. Живков ўз нутқида мамлакатнинг нефтин қайта ишлаш ва нефть-химия саноатини ривожлантириш программасини бундан буён ҳам ишлаб чиқиш зарур эканлигини ва бу саноат экономика учун халқлиқчи аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади. У олтинчи беш йиллик планини муваффақиятли бажариш учун, меҳнат уюмдорлигини ошириш учун бутун мамлакатда қизиб кетган социализм мусобақа ҳолати катта роль ўйнаётганини уқтириб ўтди.

Давлат хўжалик бирлашмаси «Нефтехим» бош директори Владимир Медаров ўз докладыда бундай деди: Нефть-химия саноати ишлаб чиқариш ҳажми беш йил мобайнида икки баравар ортади. Бургса комбинатида нефтин қайта ишлаш йилига яна 6 миллион тонна қўяди, Комбинатда янги установака ишга туширилади, улкан химия махсулотининг янги турлари ўзлаштирилади.

АМЕРИКА ҚУШМА ШТАТЛАРИ. Нью-Йорк қурилганига неча йил бўлган бўлса, Бауэр-стрит шаҳрига ҳам шунча бўлпти. Бу шаҳарда чанг ва ирлос кўчалари, инсонча яшаш оламида йироқлашган наҳотсизлар, санчиб юрувчи киши лари кўлаб учратиш мумкин. СУРАТДА: Бауэр шаҳри кўчаларидан бири.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ **БАҒДОД.** Ироқда Фронт дарёсини лартар қўли билан боғлайдиган канал қурила бошланди. Бу қўл Дажла дарёси билан илгари туташган эди. Совет Иттифоқининг иқтисодий ва техникаси ёрдами билан барпо этиладиган бу канал Ироқдаги икки катта дарёнинг сув ресурсларини тартибга солиш системасининг тарбийий қисми бўлади. Бу система Бағдоддан су тошқинлардан ҳимоя қилишни таъминлайди ва икки дарё оралиғидаги қурғоқ районларга сув беради.

СССР БИЛАН ХИНДИСТОН ЎРТАСИДА ДИПЛОМАТИЯ МУНОСАБАТЛАРИ ЎРНАТИЛГАН КУНИНГ 25 ЙИЛЛИГИГА

СССР—ХИНДИСТОН: ТИНЧЛИК ВА ДЎСТЛИК

Совет Иттифоқи билан Хиндистон бугун шонли еттинчи йилликни нишонламоқда. Бугун СССР билан Хиндистон республикаси ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилганга 25 йил ўтди. Чорак аср мобайнида ҳар иккала мамлакат ўртасидаги дўстликнинг мустақил амалларини, ҳар томонлама алоқаларини кенгайтириш ўз аҳамияти жиҳатидан бу мамлакатлар учунгина эмас, балки ҳозирги халқлар ҳаётининг ҳам муҳим омил бўлиб келди.

Бу дўстлик Улуғ Октябрнинг ёрдами билан қурилди. Ама шу дўстликка Совет Иттифоқи билан Хиндистон ўртасида расмий муносабатлар ўрнатилганидан анча илгари негиз яратиб берилган эди. Планетамизда янги давр бошланганганидан дарак берган «Аврора» тўларидан ушунга ўз миллий овозини қўраётганини юксалишига ёрдам берди. Хиндистоннинг атоқли шoirи Прем Дхаван «Кремль» чирғи бутун ер кураётган нур соди» деб баған шери. Да Россиядаги социалистик революцияни самий табриқлайди.

Хиндистоннинг миллий овозини Совет Иттифоқи билан Хиндистон ўртасида дипломатия муносабатларини ўрнатилиши мустақилликнинг ҳар иккала мамлакат ва халқларининг ариллашувига халқлиқчи бериш учун юзтада келтирилган гаварини йўқ қилиб юборди. Мустамлака набурули кишиларини тартибга солишга қўлларини бугун чорлар билан қўлаб қувватлашдан иборат ленинча сиёсатга содиқ бўлган Совет Иттифоқи ҳинд халқи мустақилликка эришган биринчи кунларидан Хиндистон республикаси билан дўстликни мустақиллаш ва кенгайтириш йўлини изчилик билан ўтказиб келмоқда. СССР билан Хиндистон ўртасидаги муносабатлар тарихи чинакам тенг ҳуқуқли ҳамкорлигининг ажойиб намунаси. Тинчлик учун, халқлар ҳавфсизлик ва социал тартиқнинг учун курашдаги мақсадларининг мушта раклиги ана шу ҳамкорлик негизидир.

Кўпгина ақтуал халқларо ма. солаларда Совет Иттифоқи билан Хиндистоннинг позиция бир-бирига тўғри келади. Ҳар иккала мамлакат Хинди-Хитойдаги агрессия ва урушнинг тўхтатиш, Янги Шарҳида мустақил ва адолатли тинчликка эришни, ҳафсизлик ва ҳамкорлик масалаларини қозонди. Умуманроқ янги ташкил чирғи тарғабдорлар. Улар тинчлик ва осойишталикни саяш ҳамда мустақиллаш учун курашганини юксалишига эришди ва ёлпанга ва батамом курашганига эришди ҳолат катта аҳамиятга эга, деб соьлайдилар.

Хиндистон ва Совет Иттифоқи хукуматлари Хиндистоннинг ороиди йўлашган мамлакатлар ўртасидаги муносабатлар ҳамжиҳатликка асосланган дўстона муносабатлар бўлиб қолгани учун астойдил интиломоқдалар. Хиндистон ташкилчилар министри Свараи Сингхнинг йилда Моевьяга қилган дўстона визия бунга яна бир марта тасдиқлади. Хиндистон ва Совет Иттифоқи хукуматлари Хиндистоннинг ороиди халқлари ўртасида адолат ва душманлик уруғини соьабатин империализмга қарши курашда куч-габарти биллаштириш тарғабдорлар.

Ҳар иккала дўст давлат ўртасидаги иқтисодий, илмий,

АДН — ТАСС фотоси.

Лаос ватанпарварлари Америка босқинчи маъайларининг ҳарбий базалари жойлашган Лонгченг районига жангдор харақатларини давом эттиришмоқдалар. Америка авиацияси ноҳули ақволдан қутулган ҳарчанд харақат қилмасин, амамо унда сидан чиқа олмапти. Ватанпарварлар АҚШнинг ҳаммаси бўлиб 2323 солмақтинини ва вертолётини Лаос омонидан уриб туширидилар. Сурада: эриксавар ветеран жангчилар ёш солдатларга минометдан отиш санъатини ўргатишпти.

ТЕАТРАЛИК ОҒИБОТИ

◆ **ЖАКАРГА.** Маориф ва маданият министрлигининг маълумотларига кўра, Индонезияда мактаб билвалари еттишанганлиги сабабли мактаб бешидан болаларнинг фақат ярам шу ўқув иилигини бошқа мактабларга жойлаша олди.

Фарбий Яванинг ўздагина ҳар йили ўқувчиларнинг қариб 90 проценти мактабларини вақтдан олдин ташлаб кетмоқда. Бунинг асосий сабаби, дедди маориф ва маданият министри, таълим ҳақининг ниҳоятда юқори бўлишидир.

ВАСИНГТОН. (ТАСС).

Бу ерда бактериологик (биологик) ва захарли қурол ишлаб чиқиш, тайёрлаш ва йиғишни тақиқлаш ҳамда уларни йўқ қилиб юбориш тўғрисидаги конвенцияни имзолаш маросими бўлиб ўтди.

Депозитар мамлакатларнинг вакиллари: АҚШ номидан давлат секретари У. Роверс, Совет Иттифоқи

В. МАТШУ. (ТАСС мухбири).

номидан СССРнинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добрунин, Буюк Британия номидан Буюк Британиянинг АҚШдаги элчиси лорд Кромер конвенцияни биринчи бўлиб имзоладилар. Конвенция бошқа бир қанча давлатлар

ОСОЙИШТАЛИК МАҚСАДИДА

ЖЕНЕВА, 11 апрель. (ТАСС). Бу ерда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти космик фазодан тинчлик мақсадларида фойдаланиш қўмитети юридик кичик комитетининг 11 сессияси очилди. Сессия ишида 28 мамлакат делегациялари, шу жумладан Совет Иттифоқи, Болгария, Польша, Чехославия, Руминия, Монголия, Бельгия ва АҚШ делегациялари қатнашмоқда. Кичик комитет кун тартибига космик фазодан тинчлик мақсадида фойдаланишга доир кў масалалар бор.

СССР вакили А. С. Пиратов ўз нутқида инсониятнинг ойни тадиқ этиш соҳасида эришган катта-катта ютуқлари тўхтади. У таъкидлаб айтдики, СССР «Луноход-1» аппарати ва бошқа автомат қурилмалар ёрдамида ўтказилган экспериментлар Ойни ўзлаштиришда инсониятга янги-янги истибқоқлар олиб беради.

А. С. Пиратов СССР делегацияси номидан кичик комитет мақсадида Ой тўғрисидаги шартномани совет бойқасини таъкид этди. Ушбу ҳужжат, жумладан Ойда ядро қуроли ва бошқа ялли қирғин қуроли жойлаштирилишини тақиқлашга, шунингдек Ойдан ҳарбий мақсадларда фойдаланиш йўлидаги ҳар қандай фаолиятни тақиқлашга даъват этди.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЕШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА

ТЕЗ КУНДА!

Янги спектакль

Тошпўлат Турсунов асарини

«ДАРБАДАР»

Саҳналаштирувчи режиссёр—Ўзбекистон СССРда хизмат кўрсатган артист В. С. ИОГЕЛЬСОН. Рассом — А. Ю. АНИСИМОВ.

СССР Мелиорация ва Сув хўжалиги министрлигининг «КЭНИЛОРВАДОСТРОЙ» ТРЕСТИГА

шолиёр ерларни теъинлаш ва сугориш системаларини қуришда дизель экскаваторлари, бульдозерлар, скреперларда ишлайдиган 5—6 разрядли юқори малакали машинистлар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — ишбай-мунофотли.

Иш ҳақига қўшимча равишда 20 проценти ҳамда минтака коэффиценти ва берилган разряднинг тариф ставкасига биноан 30 проценти ҳамда коэффиценти берилди.

Йул ҳақи тўланади. Елғиз юшиллар ётқонхона билан тасминланадилар, оналларлар эса, 4—6 ой мобайнида нўча механизациялашган олонона турган жойга қараб район марказида квартира билан таъминланади.

Ишлаш жойига қақирқи қозғи келиши билан келинади. Арзиз ва меҳнат дафтарасидан кўчирма Козогистон ССР, Қизил Урда шаҳар, К. Маркс кўчаси, 18-йўга юборилсин.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Володарский кўчаси, 26-уй.

РЕСПУБЛИКА УЗУЎРЖИ ВАЗАСИ ХАРИДОРЛАРГА МАЪЛУМ ҚИЛДИКИ республика шаҳарларидаги маданий моллар магазинлари ва универмагларида

«СЛАВА» МАРКАЛИ ЭЛЕКТРОН БУДИЛЬНИКЛАР СОТИЛМОҚДА

Столга қўйиладиган электрон будильник соатлар 12 тошли бўлиб, балан рағули торнинг монументал магнито электронни привод системасига да олдидан белгиланган вақт да овоз сизгали берувчи қурилмага эгадир. Соатларнинг привод системаси ва сигнал қурилмаси домийн тоқ манбадан — 1,5 вольт қулнишди. 373 тингдан элементдан (ГОСТ 12333-66) озиқланади ва бу равшин талаб қилмади.

Битта янги элементдан будильникнинг ишлаш муддати намунда 12 ой.

Баҳоси—15 су.

«СЛАВА» МАРКАЛИ ЧИРОПЛИК. БЕЖИРМИ, ИШОНЧЛИ ЭЛЕКТРОН БУДИЛЬНИКЛАРИН СОТИВ ОЛИНГ!

КАСАБА СОЮЗ КУРОРТЛАРИНИ ВОШҚАРИШ БУНГА ҲАМЗИСТОН РЕСПУБЛИКА СОВЕТИГА

(«Правда Востока» кўчаси, 24-уй, 2-қават, медицина бўлими)

«Ботаника» санаторийсидан ишлаш учун даволал қисми бўйича бош врач ўринбосари, терапевт-врачлар, невропатологлар ва ўрта малакали медицина ходимлари;

«Оби-рахмат» дам олиш уйида масуумийиш учун — терапевт-врачлар; «Кумушқон» дам олиш уйида ишлаш учун — стоматолог-врач

КЕРАК

Бундан ташқари, санаторийларда ишлаш учун маданий-омавий ишлар ташкилотчилари ва баличчи-анкордочилар керак.

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, аҳолини ишга жойлаштириш ва информация қилиш бюроси ҳамда Тошкент шаҳар район ижроия қомителарга хузуридан инспекторларга учраштирилсин.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг Республика кўча насаллиларини шифохонаси. Ўзбекистон кўча врачларининг илмий медицина союзи правдениеси ва Тошкент врачлар малакасини ошириш институтининг кўча насаллилар кафедраси Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач, медицина фаллари навидлати, Тошкент Давлат Медицина институтини кўча насаллилар кафедрасининг доценти

Турсун Еқубович ҚОСИМОВИЧ

вафот этганинини чуқур қайғу билан билдириладиган ва марҳумнинг оиласига таъзия наҳор қилдилар.

Ўзбекистон ССР Қўрлар ва мингитинг Марказий правдениеси президенти Тошкентдаги Оқубобоев номи кўча болалар мактаб-интернатининг кенса ўқитувчиси

Елена Ивановна КОЗЛОВАНИЧ

вафот этганини муносабати билан марҳумнинг оиласига таъзия наҳор қилди.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Бизнинг адрес ва телефонлар: (09.000) ГУСР ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» КҲҲАСИ № 26, Редактор — 336545, Масуул секретари — 337914, 330 683. Масуул секретари — 334455, Масуул секретари — 334780, Совет куралиши — 332258, Ишлов хўжалиги — 337604, Алабейт ва саяжат — 332096, Фан, мактаб ва олий ўқув юрталари — 334451, Махаллий ахборот ва спёр — 331424, Омичани ишлаш ва хўжалик — 332143, 333553, Иллотрация — 334524, Свояграфика — 337943, Корректур — 337162, Ёлчилар — 338142, Коммугатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро — 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд — 31—972, Термиз — 54—01, Урганч — 34—55, Фарғона — 4—29—44.

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Б. 87.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашретиининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64897.

Р. 03382